

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15598/2023
14.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Ковановић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Татјана Раденовић, адвокат из ..., ради измене одлуке о виђању малолетног детета, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 64/23 од 09.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 14.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 64/23 од 09.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Обреновцу П2 219/21 од 30.09.2022. године, ставом првим изреке, уређен је модел виђања малолетне ВВ рођене ...2019. године са оцем АА, овде тужиоцем, тако што ће сваке среде од 18 до 19 часова отац проводити одређено време са дететом у граду, сваке прве и треће суботе у месецу, као и друге и четврте недеље (дан у недељи) у месецу од 10:30 до 12:30 часова, када отац преузима малолетно дете и проводи време са њим у оквиру свог домаћинства. Након шест месеци, када се дете адаптира на оца и његово домаћинство, одређен је следећи модел виђања малолетне ВВ и оца АА: сваке прве и треће суботе и друге и четврте недеље (дан недеља) у месецу у периоду од 10 до 18 часова, као и сваког уторка и четвртка од 18 до 19 часова, отац ће дете преузимати на адреси код мајке и враћати га на исту адресу, па је овом пресудом измењен модел виђања малолетне ВВ и оца АА одређен правноснажном пресудом Основног суда у Обреновцу П2 227/20 од 17.02.2021. године у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 64/23 од 09.02.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је дао одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20) и утврдио да ревизија тужене није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности. У ревизији се указује на постојање битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, али се суштински везује за погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Основног суда у Обреновцу П2 227/20 од 17.02.2021. године, малолетно дете странака ВВ, рођена ...2019. године, поверена је на самостално вршење родитељског права мајци ББ, а уређен је модел виђања детета са оцем АА, тако што ће дете проводити у домаћинству оца сваку другу недељу у континуитету од 3 до 4 сата и то у присуству мајке, све до навршених 18 месеци живота детета, након адаптације детета и оца, без присуства мајке два пута недељно тако што би отац долазио у домаћинство мајке и проводио време са дететом, уз виђање детета и оца и даље недељом како је претходно наведено, тако што ће мајка дете доводити у домаћинство оца и враћати га након времена предвиђеног за модел виђања, сваку крсну славу оца – Светог Николу и рођендан оца. Према налазу и мишљењу органа старатељства од 18.04.2022. године, малолетна ВВ је уредно, чисто, неговано и лепо ухрањено дете, које је мајци привржено у потпуности и са њом проводи највише времена. Од прве године живота код детета су констатовани астма и атопијски дерматитис, а због осетљивог здравственог стања није укључена у вртић, јер би у колективу чешће била болесна. Тужилац живи са оцем, у спратној кући површине око 180 м², у потпуности опремљеној и функционалној, чија је хигијена у потпуности адекватна и располаже простором опремљеним савременим намештајем где је све прилагођено дететовом узрасту и потребама. После више саветодавних разговора сачињен је план услуга са циљем да се дете уредно развија у складу са календарским узрастом и овим планом су били предвиђени контакти детета са оцем у контролисаним условима, у просторијама одељења, дати су описи времена које је тужилац у просторијама одељења провео са малолетним дететом и који су врло позитивни. Према мишљењу органа старатељства, у интересу је малолетног детета да остварује редовне контакте са оцем. Опсервацијом је констатовано да је отац у односу на дете топао, благ, нежан, да се у дететовом присуству о мајци лепо изражава, разуме њену потребу да буде уз мајку и препознаје тренутак када детету у контролисаним условима постаје оптерећење. У складу са наведеним, орган старатељства је у свом мишљењу дао предлог модела виђања одређен као у изреци првостепене пресуде.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да су испуњени услови за измену начина одржавања личних односа малолетног детета са оцем, ценећи најбољи интерес малолетног детета, посебно узраст, пол, емоционалне, развојне потребе детета и прихватили модел одржавања личних

контаката предложен од стране органа старатељства, па су у смислу члана 6. став 1, 61. став 1., 77. став 3. и 266 став 1. Породичног закона усвојили тужбени захтев.

Чланом 3. став 1. Конвенције о праву детета прописано је да у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја су интереси детета без обзира на то да ли их спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. Ставом 2. истог члана прописано је да се државе чланице обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законских старатеља или других појединаца који су правно одговорни за дете и предузимају у том циљу све потребне законодавне и административне мере. Ова обавеза преузета је чланом 6. став 1. Породичног закона, којим је прописано да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета.

Одредбом члана 61. став 1. Породичног закона дете има право да одржава личне односе са родитељем са којим не живи. Чланом 266. истог закона прописано је да у спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета.

Начин одржавања личних односа уређен одлуком суда може бити измењен ако је то потребно у интересу детета према његовом узрасту, развојним, образовним и васпитним потребама, као и потребама детета за личним односом и контактом са родитељем са којим не живи. Оправданост захтева за измену модела одржавања личних односа условљена је пре свега најбољим интересом малолетног детета. Стручно мишљење органа старатељства суд је дужан да прибави сходно члану 270. Породичног закона, које суд цени у склопу свих доказа и околности које указују на најбољи интерес малолетног детета.

У конкретном случају, отац је у односу на дете топао, благ, нежан, у дететовом присуству о мајци лепо изражава, разуме њену потребу да буде уз мајку, па полазећи од наведеног, као и мишљења ограна старатељства да је у интересу малолетног детета да остварује редовне контакте са оцем, правилно су, и по налажењу овог суда, нижестепени судови изменили ранији модел виђања малолетног детета и оца на начин који погодује најбољем интересу детета и његовим развојним потребама.

Неосновани су наводи ревизије да модел виђања којим је уређен контакт тужиоца са малолетном дететом није прилагођен здравственом стању, биолошким и психофизичким потребама детета, да је погрешно цењен налаз и мишљење органа старатељства јер је занемарена чињеница да чланови тима за децу и омладину ГЦСР нису компетентни да се баве проценом здравственог стања. Када је у питању најбољи интерес детета суд процењује све околности конкретног случаја, способност родитеља да кроз комуникацију са дететом задовољи потребе детета, водећи рачуна између осталог и о здравственом стању детета. Нижестепени судови су, имали у виду здравствено стање мал. ВВ, атописки дерматитис и астму, потребу за посебном негом и пажњом, па су најбољи интерес детета процењивали у односу на родитељске капацитете оца и његову способност да омогући хигијенски адекватне услове боравка детета, као и сву потребну негу и пажњу, а у склопу са тим и лекарску препоруку пролонгирања поласка детета у вртић, што се односи на боравак детета у колективу, а не на одвијање личних односа детета и оца, имајући при томе у виду и да је овај начин

одржавања личних односа малолетног детета са оцем свакако подложен контроли од стране надлежног органа старатељства, све у циљу заштите интереса малолетног детета.

Другостепени суд је правилно оценио жалбене наводе у односу на оспоравање компетентности лица која су ценила родитељске капацитете тужиоца и интерес мал. детета да остварује контакте са оцем у измењеном моделу, који разлози су јасни и прхватљиви и за овај суд.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**